

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 37.258/1

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 19 mei 2004 door de Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming verzocht haar, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een ontwerp van besluit van de Vlaamse regering "betreffende de keuze voor en de vrijstelling van het volgen van een cursus in één van de erkende godsdiensten of een cursus niet-confessionele zedenleer in het officieel lager en secundair onderwijs", heeft op 3 juni 2004 het volgende advies gegeven:

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

Het om advies voorgelegde ontwerp strekt tot het vaststellen van uitvoeringsmaatregelen in verband met de keuze voor en de vrijstelling van het onderricht in een der erkende godsdiensten en de niet-confessionele zedenleer in het officieel onderwijs. Zo worden formulieren vastgesteld met betrekking tot de keuze godsdienst-zedenleer (zie artikel 3 en bijlage 1 van het ontwerp) en de vrijstelling godsdienst-zedenleer (artikel 5 en bijlage 2), wordt de procedure bepaald tot het bekomen van de vrijstelling (artikelen 4 en 6), wordt de invulling geregeld van de lessen waarvoor de leerling vrijstelling bekomt (artikelen 7 en 8) en worden regels bepaald voor de vaststelling van het niet naleven van de bepalingen inzake de vrijstelling van de keuze en voor het nemen van sancties (artikel 9).

Rechtsgrond voor het ontwerp wordt geboden door, wat het lager onderwijs betreft, de artikelen 29 en 177, § 1, 3°, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en, wat het voltijds secundair onderwijs betreft, de artikelen 52ter en 52^{quater} van het decreet van 31 juli 1990 betreffende het onderwijs-II. In de gevallen dat voormelde bepalingen geen expliciete machtiging aan de regering bevatten voor het vaststellen van de ontworpen bepalingen, dienen ze te worden gelezen in samenhang met artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (algemene uitvoeringsbevoegdheid).

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

1. Gelet op wat over de rechtsgrond is opgemerkt, dient vooraan in de aanhef een verwijzing te worden toegevoegd naar artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

2. Aangezien de aanhefverwijzingen chronologisch moeten worden gerangschikt, dienen de leden waarin wordt verwezen naar het decreet basisonderwijs en

.../...

het decreet van 31 juli 1990 onderling van plaats te worden verwisseld. Gelet op wat over de rechtsgrond is opgemerkt, stelle men die leden als volgt:

"Gelet op het decreet van 31 juli 1990 betreffende het onderwijs-II, inzonderheid op de artikelen 52*ter* en 52*quater*, ingevoegd bij het decreet van 14 februari 2003;

Gelet op het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, inzonderheid op artikel 29, gewijzigd bij het decreet van 14 februari 2003, en op artikel 177, § 1, 3°;"

3. In de aanhef dient eveneens te worden verwezen naar het koninklijk besluit van 10 september 1959, dat door artikel 10 zal worden opgeheven. Die verwijzing moet worden ingevoegd voor het lid waarin melding wordt gemaakt van het advies van de inspectie van financiën.

4. In het derde lid van de aanhef (dat het vijfde wordt), schrappe men het woord "gunstig". Vereist is immers niet dat de inspectie van financiën een gunstig advies verleent, wel dat advies wordt gegeven.

Artikel 2

In artikel 2, 3°, van het ontwerp is een definitie van "schoolbestuur" opgenomen, waarin wordt verwezen naar artikel 24, § 4, van de Grondwet en naar het bijzonder decreet van 19 december 1988 betreffende de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs.

Door voor de omschrijving van "schoolbestuur" eerst te verwijzen naar "de inrichtende macht zoals bedoeld in artikel 24, § 4, van de Grondwet" en daaropvolgend toch een omschrijving te geven van dat begrip, dreigt rechtsonzekerheid te ontstaan. Aangezien voormelde grondwetsbepaling geen omschrijving van het begrip "inrichtende macht" omvat, bestaat het risico dat de in het ontwerp opgenomen omschrijving ervan niet ten volle correspondeert met de door de grondwetgever gebruikte notie, in welk geval de

.../...

vraag rijst welke notie in het besluit voorrang heeft. Aldus dient te worden gekozen ofwel voor een verwijzing naar de Grondwet, ofwel voor een autonome omschrijving van het begrip "schoolbestuur".

Indien voor het laatste wordt geopteerd, dient de verwijzing naar het bijzonder decreet van 19 december 1988 te worden weggelaten. Artikel 68 van het bijzonder decreet van 14 juli 1998 betreffende het gemeenschapsonderwijs heeft immers het bijzonder decreet van 19 december 1988 opgeheven ⁽¹⁾. Artikel 69 van datzelfde decreet bepaalt:

"In afwijking op artikel 68 wordt titel VIbis van het bijzonder decreet van 19 december 1988 niet opgeheven. Het opschrift van dit bijzonder decreet wordt gewijzigd in «Bijzonder decreet van 13 juli 1994 betreffende de Vlaamse Autonome Hogescholen». De regering coördineert de tekst, inzonderheid wat de nummering van de artikelen betreft."

Daaruit volgt dat een verwijzing naar het bijzonder decreet van 19 december 1988 geen zin heeft.

Artikel 9

Volgens artikel 9, § 2, eerste lid, van het ontwerp deelt het departement Onderwijs de vaststelling van het niet respecteren van de bepalingen inzake vrijstelling van de keuze, met een aangetekende brief mee aan het betrokken schoolbestuur ⁽²⁾. De school beschikt, luidens de bepalingen van het tweede lid, over "dertig kalenderdagen na de betekening van het aangetekend schrijven" (dat wil zeggen: de drieëndertigste dag na het versturen van de brief) om een verweerschrift in te dienen. Luidens de bepalingen van artikel 9, § 3, legt het departement "desgevallend een dossier met een voorstel tot sanctie" voor aan de minister, "na de ontvangst van de rechtvaardiging en uiterlijk dertig

⁽¹⁾ Een aantal bepalingen zijn in een overgangsfase wel van toepassing gebleven (cf. artikel 75, § 3, van het bijzonder decreet van 14 juli 1998).

⁽²⁾ Het gaat om de aanmaning die door artikel 177, § 1, van het decreet basisonderwijs verplicht wordt gesteld.

kalenderdagen na de betekening" ⁽³⁾. Die termijn zal beter moeten worden afgestemd op de termijn waarover het schoolbestuur beschikt om een verweerschrift in te dienen. In het geval dat verweerschrift op het allerlaatste ogenblik wordt ingediend, beschikt de administratie op grond van de ontworpen regeling immers niet meer over enige tijd om kennis te nemen van het verweer, het te onderzoeken, en op grond ervan een volledig dossier en voorstel van sanctie aan de minister voor te leggen.

⁽³⁾ Om de in artikel 9, § 2, tweede lid, van het ontwerp opgenomen regels inzake het ogenblik van betekening en de opschorting van de termijn (dus van berekening van de termijn) ook van toepassing te maken op de termijnen vermeld in de paragrafen 3 en eventueel 4, volstaat de huidige redactie niet. Om dat doel te bereiken dienen die regels te worden opgenomen in een vijfde paragraaf, met vermelding van de verschillende bepalingen van het artikel waarop ze van toepassing zijn.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	M. VAN DAMME,	kamervoorzitter,
	J. BAERT, J. SMETS,	staatsraden,
	G. SCHRANS, A. SPRUYT,	assessoren van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	G. VERBERCKMOES,	toegevoegd griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. R. AERTGEERTS, eerste auditeur-afdelingshoofd.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

G. VERBERCKMOES

M. VAN DAMME